

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

נספח ט'

נוהל עבודה ופיקוח

א. מבוא

1. מטרת נוהל עבודה ופיקוח זה, להסדיר את נהלי העבודה של היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ בפרקליטות המדינה (להלן: "היחידה") והמשרד הממשלתי הרלוונטי (להלן: "המשרד הממשלתי") עם עורכי דין פרטיים (להלן: "עורכי הדין" או "עורך הדין"), אשר יבחרו מתוך רשימת עורכי הדין הזוכים או רשימת הכשירים כמפורט בהליך ההזמנה (להלן: "ההליך").

נהלי עבודה אלו יאפשרו, בין היתר, פיקוח של המשרד הממשלתי והיחידה על עבודת עורכי הדין.

2. נוהל עבודה ופיקוח זה יעודכן מעת לעת. הנוהל אינו ממצה את חובות עורכי הדין בייצוג המדינה, בהתאם להוראות כל דין ונוהג ובהתאם להוראות ההליך וההסכם למתן שירותים משפטיים שצורף להליך (להלן: "ההסכם"), ואינו בא לגרוע מהן. עורכי הדין נדרשים למלא בקפדנות אחר הוראותיו, כמו גם אחר הוראות כל דין ונוהג ויתר הוראות ההליך וההסכם.

ב. המסגרת הנורמטיבית

3. סעיף 4 לחוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין), התשי"ח-1958, שכותרתו "ייצוג המדינה" קובע:

"בכל הליך שהמדינה צד לו תיוצג המדינה על ידי היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו".

סעיף 3 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, שכותרתו "משמעותם של מלים וביטויים" קובע, בין היתר:

"המלים והביטויים הבאים להלן - משמעותם כמפורש בצידם: ...
"נציג היועץ המשפטי לממשלה" או "בא כוח היועץ המשפטי לממשלה" -
פרקליט בפרקליטות המדינה על שלוחותיה או מי שהיועץ המשפטי לממשלה
הסמיכו להיות נציגו או בא-כוחו".

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

ג. "ייצוג הולם" של המדינה, כבאי כוח היועץ המשפטי לממשלה

4. בהתאם לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986, חלה על כל עורך דין, בין היתר, החובה לייצג את לקוחו בנאמנות, במסירות, ללא מורא, תוך שמירה על הגינות, על כבוד המקצוע ועל יחס כבוד לבית-המשפט" (כלל 2).
5. ייצוג המדינה בהליכים אזרחיים, כבאי-כח היועץ המשפטי לממשלה, מגלם בתוכו את הזכות והחובה, לקחת חלק ולפעול למען מדינת ישראל, לקידום האינטרס הציבורי והקופה הציבורית, בנאמנות ובמסירות, במקצועיות, במיומנות וביעילות, והכל - על פי תפיסה נורמטיבית המכבדת את עקרונות שלטון החוק; ותוך כפיפות לחובות מוגברות של תום לב - מהותי ודיוני, עשית צדק, הגינות, שוויון, אמון, יושר, גילוי האמת וכיו"ב.
6. המדינה וב"כ היועץ המשפטי לממשלה כפופים, מטבע הדברים, להוראות הדין. על המדינה חלה במקרים רבים מערכת נורמטיבית מיוחדת - מהותית ודיונית (ראו, למשל: חוק נכסי המדינה, התשי"א-1951; חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985; חובות גילוי והוראות חסינות; חוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין), התשי"ח-1958; ועוד), וזאת, לרוב, כשיותר ממערכת נורמטיבית אחת חלה עליה ("דואליות נורמטיבית"). על עורכי הדין חלה החובה ללמוד ולהכיר את המערכת הנורמטיבית האמורה - הכללית והפרטנית - בהקשר לתיק הספציפי המטופל ובהקשר הכולל החל על המדינה.
7. עורכי הדין, בייצגם את המדינה, כפופים להנחיות הרלוונטיות של היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה, המפורסמות באתר משרד המשפטים והמתעדכנות מעת לעת. על עורכי הדין חלה החובה ללמוד ולהכיר את ההנחיות האמורות ולפעול בהתאם להן. לנחות עורכי הדין, ומבלי לגרוע מחובתם כאמור, מצורפת כנספת א' לנוהל זה, כחלק בלתי נפרד הימנו, רשימה לא ממצה של הנחיות עיקריות של היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה בתחום האזרחי.

ד. נהלי עבודה מול היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ והמשרד הממשלתי

- כללי

8. עורכי הדין מייצגים את המדינה הפועלת באמצעות המשרד הממשלתי ויחידות הסמך ("הלקוח"), ונתונים לפיקוח מקצועי של היחידה. כפועל יוצא, חלות על עורכי הדין, בין היתר, חובות עדכון ודיווח, התייעצות וקבלת אישורים מהמשרד הממשלתי ומהיחידה,

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

כמפורט, בין היתר, בנוהל זה. עורכי הדין כפופים לנהלי העבודה הכלליים של היחידה, כפי שיעודכנו מעת לעת, ולהנחיות הפרטניות של היחידה והמשרד הממשלתי. במקרה של חילוקי דעות מקצועיים בין היחידה למשרד הממשלתי, יגברו הנחיות היחידה, וזאת מבלי לגרוע מהאמור בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 6.1001.

9. כפועל יוצא, עורך הדין לא יישמע בכל טענה - בין היתר, לעניין התמורה המגיעה לו - כי נמנעה ממנו האפשרות לטעון טענה כלשהי או לנקוט הליך כלשהו או לייצג בהליך כלשהו, באופן שמנע ממנו לזכות בתיק שבטיפולו, בשל הנחייה, כזו או אחרת, מטעם היחידה או המשרד הממשלתי.

10. נוהלי העבודה שיפורטו להלן אינם באים לגרוע מכלליות האמור לעיל, ואינם ממצים את אופן התנהלות עורכי הדין מול המשרד הממשלתי והיחידה, כנובעים מהאמור לעיל. על עורכי הדין חלה חובת סודיות הן כלפי המשרד הממשלתי והן כלפי היחידה, כמפורט, בין היתר, בהליך, בהסכם ובהוראות כל דין.

11. נוהלי העבודה שיפורטו להלן, יתייחסו לניהול תיק "סטנדרטי" המועבר על ידי היחידה לטיפול במיקור חוץ באופן שגרתני והנתון לפיקוח סטנדרטי של היחידה. היחידה, לפי שיקול דעתה, תקבע נהלי עבודה מיוחדים ותיתן הוראות מתאימות במקרים קונקרטיים.

12. בנוסף לפיקוח של היחידה על ניהול התיקים הפרטניים על ידי עורכי הדין, תקיים היחידה פיקוח והערכה של עורכי הדין שנבחרו לייצג את המדינה, בין השאר, על בסיס הניסיון המצטבר של העבודה עימם. הפיקוח וההערכה יהוו פרמטר בעל משקל בכל החלטה עתידית בדבר בחירת עורכי הדין לטיפול בתיקים על ידי היחידה.

ה. נהלי עבודה במהלך הטיפול בתיק

I. העברת התיק והטיפול הראשוני

13. במקרה של העברת תיק לטיפול עורך הדין, תועבר בצירוף לו "הזמנת עבודה". היחידה תעביר לעורכי הדין עם העברת תיק לטיפול את פרטי ההתקשרות עם אנשי קשר ביחידה ובמחלקה המשפטית במשרד הממשלתי: כתובות דואר אלקטרוני ומספרי טלפון (במידה ואין כתובת דוא"ל - באמצעות פקס) והכל בטופס המצורף בנספח ב' לנוהל זה כחלק בלתי נפרד הימנו. הקשר עם המשרד הממשלתי יעשה באמצעות הלשכה המשפטית במשרד הממשלתי.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

14. עם קבלת "התיק", כפי שישלח על ידי היחידה, במשרד עורך הדין (להלן: "יום קבלת התיק"), ישלח עורך הדין ליחידה ולמשרד הממשלתי, בתוך 3 ימים מיום קבלת התיק את המסמכים הבאים:
- אישור על קבלת התיק לטיפול ולאחריותו המקצועית של עורך הדין;
  - תצהיר חתום על ידי המציע/אחד מיחיד המציע, בדבר העדר ניגוד עניינים מכל מין וסוג שהוא בטיפול בתיק;
  - תצהיר חתום על ידי המציע/אחד מיחיד המציע, על כך שלא חל כל שינוי בפרט מפרטי ההצעה, לרבות בנושא העדר הרשעות או הליכים פליליים או משמעותיים; עמידה בדרישות כל דין ונוהג, לרבות לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, התשל"ו-1976; וכיו"ב. והכל בטופס המצורף כנספח ג' לנוהל זה כחלק בלתי נפרד הימנו.
15. היחידה תעביר לעורך הדין יפוי כח חתום על ידי היועץ המשפטי לממשלה. קבלת יפוי כח כאמור היא תנאי הכרחי לייצוג המדינה על ידי עורך הדין ועל עורך הדין לוודא קבלת יפוי כח כללי מהיועץ המשפטי בטרם יחל בייצוג.
16. מיד עם שליחת אישור קבלת התיק לטיפול ולאחריותו, יצור עורך הדין קשר עם המשרד הממשלתי באמצעות הלשכה המשפטית, ידאג לקבל את כל החומר הדרוש לשם ייצוג המדינה בתיק, בנוסף על החומר שנשלח לו מהיחידה במסגרת העברת התיק, וידאג לקבל את כל המסמכים ואת פרטיהם של כל העדים והגורמים הרלוונטיים הדרושים במשרד הממשלתי וככל שהטיפול בתיק דורש זאת יפגש עימם כבר בשלב זה.
17. בתביעות המוגשות על ידי המדינה, יבחן עורך הדין, לצד בדיקת העילה להגשת התביעה, את הצורך בהגשת בקשות לסעדים זמניים, לרבות בקשות לעיקול זמני, במקרה הצורך במעמד צד אחד בלבד, לפני או במקביל להגשת כתב התביעה.
18. בתביעות המוגשות על ידי המדינה, וככל שאין בכך כדי לפגוע בהגשת התביעה או בבקשות המוגשות במקביל לכתב התביעה, יוודא עורך הדין בתוך 21 ימים מיום קבלת התיק, כי נשלח מכתב דרישה מנומק לצד שכנגד מטעם המשרד הממשלתי לפני הגשת התביעה.
19. התביעה תוגש לבית המשפט המוסמך, בהקדם האפשרי בנסיבות הענין, ככלל לא יאוחר מ-45 ימים מיום קבלת התיק, אלא אם יתקיימו נסיבות חריגות ובאישור היחידה.
20. במסגרת הכנת הגנה מטעם המדינה, יבחן עורך הדין, בין היתר, גם את הצורך בהגשת תביעה שכנגד, הודעות לצד שלישי, בקשות להפקדת ערובה לתשלום הוצאות וכיו"ב

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

(ראו, למשל: הנחית פרקליט המדינה מס' 16.7 בעניין "הגשת תביעה שכנגד ומשלוח הודעות לצד שלישי על ידי המדינה").

21. לא יאוחר מ-7 ימים לפני מועד הגשת כתב הטענות הראשון בתיק מטעם המדינה (כתב תביעה/כתב הגנה, כתב ערעור וכיו"ב) ישלח עורך הדין טיוטה של כתב הטענות הראשון למשרד הממשלתי וליחידה לאישורם. המשרד הממשלתי והיחידה יעבירו את התייחסותם בתוך 5 ימים נוספים, ולא יאוחר מ-2 ימים לפני מועד ההגשה של כתב הטענות.

22. בצמוד לטיוטת כתב הטענות הראשון, יעביר עורך הדין למשרד הממשלתי וליחידה הערכת סיכוי/סיכון מנומקת ראשונה בתיק, וייתחם גם לפשרה אפשרית וגבולותיה. הערכת סיכוי/סיכון תתייחס, בין היתר, לפרמטרים הבאים (להלן: "הערכת סיכוי/סיכון"): התייחסות עובדתית לתיק ובכלל זה ניתוח עובדתי, קשיים ראייתיים, חוסר בעדים או במסמכים וכיו"ב; ניתוח משפטי של הסוגיה שבמחלוקת, לרבות התייחסות לחומר משפטי רלוונטי ולתקדימים משפטיים; בעיות פרוצדורליות בניהול התיק, לרבות איתור בעלי דין, קשיי המצאה וכיו"ב; והערכה של הסיכוי/סיכון הריאלי בהשוואה לסעדים הנתבעים בכתבי הטענות. למעלה מן הדרוש יודגש, כי הערכת סיכוי/סיכון תיוותר חסויה ותועבר לידי המשרד הממשלתי והיחידה בלבד.

23. עם הגשת כתב הטענות הראשון לבית המשפט המוסמך, ישלח עורך הדין העתק סרוק ממנו, חתום ונושא חותמת "נתקבל", למשרד הממשלתי וליחידה, וזאת מבלי לגרוע מיתר חובותיו ביחס להמצאת מסמכים כמפורט בנוהל זה.

II. ניהול התיק

24. עורך הדין יעמוד בקשר שוטף עם המשרד הממשלתי, ידווח לו באופן שוטף על ההתפתחויות בתיק, וימציא לו העתק מכל מסמך בתיק, לרבות החלטות, פרוטוקולים, כתבי בי דין, תכתובות וכיו"ב.

25. עורך הדין ידאג לקבל מהמשרד הממשלתי את כל החומר הדרוש לו, בכל שלב של ניהול התיק, וידאג להיפגש עם כל העדים והגורמים הרלוונטיים הדרושים, בין היתר, לשם הכנת תצהירים והכנתם לעדות.

26. במידת הצורך במומחים, חוקרים וכיו"ב (להלן: "מומחים"), יפנה עורך הדין למשרד הממשלתי כדי שהמשרד הממשלתי יתקשר עם מומחים הנדרשים לצורך ניהול התיק. בחירת המומחים וההתקשרות עימם, תעשה על ידי המשרד הממשלתי. במידת הצורך באיסוף חומר רפואי יפעל עורך הדין בהתאם לנוהל העוסק בנושא.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

27. עורך הדין ימציא ליחידה העתק מכל החלטה שניתנה בתיק, בסמוך להמצאתה לעורך הדין, אלא אם נציג היחידה יבקש כי ישלחו ליחידה רק החלטות מהותיות או החלטה חריגה למהלך הרגיל של ניהול התיק - ; וכן ישלח ליחידה כל מסמך (פרוטוקול, כתב בי-דין, תכתובת וכיו"ב) בעל משמעות מהותית או חריגה במהלך ניהולו השוטף של התיק.
28. בנוסף להמצאת המסמכים כאמור, עורך הדין יעביר ליחידה התייחסות כתובה ביחס לכל החלטה מהותית או חריגה או הערה שניתנה על ידי בית המשפט, לרבות בדבר אופן התנהלות המדינה ו/או באי כוחה; כל החלטה בדבר הטלת הוצאות או הוצאות אישיות נגד המדינה או באי כוחה; ליקויים בסדרי מינהל תקינים; הצורך בתיקוני חקיקה; וכיו"ב. בנוסף, עורך הדין ידווח ליחידה על כל אירוע מהותי חריג שארע במסגרת ניהול התיק. בכלל זה, עורך הדין ידווח ליחידה על כל מקרה בו מתקיים לכאורה ניגוד אינטרסים בין כמה משרדי ממשלה, וכן על כל מקרה בו נפתחה חזית בין המדינה לבין רשות מקומית, חברה ממשלתית או גוף ציבורי אחר וכיו"ב.
29. עם סיום שלב ההוכחות, ישלח עורך הדין למשרד הממשלתי וליחידה דיווח על ניהול התיק עד לשלב זה והערכת סיכוי/סיכון מנומקת מעודכנת, ויתייחס גם להצעות ומגעי פשרה שנוהלו.
30. לא יאוחר מ-7 ימים לפני מועד הגשת סיכומים או עיקרי טיעון מטעם המדינה, או לפני מועד דיון שקבע בית המשפט לסיכומים בעל פה, ישלח עורך הדין טיוטה של הסיכומים למשרד הממשלתי וליחידה לאישורם. המשרד הממשלתי וליחידה יעבירו את הערותיהם בתוך 5 ימים נוספים, ולא יאוחר מ-2 ימים לפני מועד הגשת הסיכומים או מועד הדיון כאמור.

III. צמתים במהלך ניהול התיק

31. ב"צמתים" הבאים במהלך ניהול התיק יידרש עורך הדין לפנות בכתב בצורה מנומקת ליחידה ולמשרד הממשלתי, זמן מספיק מראש בהתאם להוראות כל דין ולנסיבות הענין, ולקבל את אישורם מראש לנקיטת הצעדים הבאים:
- נקיטת הליך עצמאי במסגרת התיק או בהקשר לתיק, כגון: הגשת תובענה נוספת קשורה; הגשת תביעה שכנגד; הגשת הודעות צד ג'; בקשות לפי פקודת בזיון בית משפט; בקשות לפסלות שופט; וכיו"ב.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

- אישור פשרות; מתן הסכמה להכרעת בית משפט על דרך הפשרה (לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט, התשמ"ד-1984); הפנית תיק לגישור; הפנית תיק לבוררות. פניות בנושאים אלו יועברו רק לאחר בירור עמדת הצד שכנגד. פניות בנושא פשרה, לאחר ניהול מגעים עם הצד שכנגד, ילוו בניתוח ובהערכת סיכוי/סיכון מעודכנת ומנומקת. יודגש כי אישור פשרה יינתן רק בכפוף לקבלת אישורם של כל הגורמים המפורטים בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה המוסמכים לאשר פשרה.
- הסכמה וויתור על זכויות מהותיות ודיוניות (כגון: סעדים; מחיקת צדדים; הוצאות ושכר טרחה שנפסקו; אגרות בית משפט; אי העלאת טענת התיישנות; הסכמה כללית לאי שמיעת עדים או לאי חקירת מצהירים; וכיו"ב).
- המלצה להגשת בקשת רשות ערעור על החלטת ביניים במקרים המתאימים.
- כל צעד בעל משמעות מהותית חריגה או מיוחדת במהלך ניהולו השוטף של התיק.

IV. סיום הטיפול בתיק וביצוע החלטות

32. מיד עם מתן פסק הדין, ולא יאוחר מ-5 ימים לאחר המצאת פסק הדין לעורך הדין, ימציא עורך הדין למשרד הממשלתי וליחידה עותק תחום ומאושר בחותמת בית המשפט של פסק הדין ובנוסף יעביר ליחידה ולמשרד הממשלתי עותק סרוק בדואר אלקטרוני של פסק הדין.
33. בנוסף, עורך הדין ימציא למשרד הממשלתי וליחידה העתק מכל החלטה שניתנה לאחר פסק הדין, במסגרת טיפולו בתיק (כגון: במסגרת בקשות לתיקון או הבהרת פסק הדין; בקשות לאישור צווים זמניים; בקשות לעיכוב ביצוע פסק הדין וכיו"ב).
34. ביחד עם המצאת פסק דין, ככל שנדחתה בו עמדת המדינה, במלואה או בחלקה, ישלח עורך הדין למשרד הממשלתי וליחידה, התייחסות והמלצה מנומקת, חיובית או שלילית, ביחס להגשת ערעור (או בקשת רשות ערעור) על ידי המדינה, בצירוף לכל החומר הרלוונטי הנדרש, וזאת כאמור לא יאוחר מ-5 ימים לאחר המצאת פסק הדין. אם יוחלט על ידי היחידה להגיש ערעור על פסק הדין, יעביר עורך הדין את התיק כולו לגורם שיטפל בערעור, בהתאם להנחיות היחידה. למען הסר ספק, בקשות לעיכוב ביצוע מטעם המדינה המוגשות לערכאה שבה טופל התיק (בטרם הוגש ערעור או בקשת רשות ערעור), יטופלו על ידי עורך הדין במסגרת הטיפול בתיק, והעתק מהן ומהתגובות להן יומצא למשרד הממשלתי וליחידה.
- טיפול בערעור על ידי עורך הדין שטיפל בתיק בערכאה ראשונה, יעשה רק בהתאם להנחיה פרטנית של היחידה ובכפוף לייפוי כח מטעם היועץ המשפטי לממשלה.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

35. עורך הדין לא יוציא הוראת ביצוע למשרד הממשלתי, והוראה כזו תוצא על ידי הפרקליטות בהתאם לתקנות הוצאה לפועל של פסקי-דין נגד המדינה, התש"ז-1976. עורך הדין יעביר ליחידה בקובץ וורד טיוטת הוראת ביצוע, בהתאם לתקנות האמורות, בצירוף ההחלטה או פסק הדין שביצועם נדרש וצילום המתאה מבוטלת או אסמכתא לניהול חשבון מטעם הבנק בהתאם לפורמט המצורף כנספח של הגורם שלחשבונו יש לבצע את ההפקדה.
36. בתיקים שבהם ניתנו פסקי דין או החלטות ביניים לטובת המדינה, ובהם נפסקו לטובת המדינה סעדים כספיים או סעדים בעלי משמעות אופרטיבית, וכן הוצאות ושכ"ט עו"ד; ישלח עורך הדין בתוך 5 ימים מיום המצאת פסק הדין או ההחלטה, מכתב דרישה לצד שכנגד עם העתק ליחידה ולמשרד הממשלתי, לביצוע בתוך 14 ימים או בהתאם למועד שנקבע בפסק הדין, בהתאם לפרטי הביצוע שתמסור היחידה לעורך הדין. למען הסר ספק, תשלומים כספיים מכח פסקי דין והחלטות יבוצעו ישירות למדינה, בהפקדה ישירה לחשבון הבנק של משרד המשפטים, אא"כ הנחתה היחידה להעבירם לחשבון של משרד ממשלתי אחר. עורך הדין מתחייב לדרוש זאת מהצד שכנגד את ביצוע ההפקדה לחשבון הנדרש. ככל שמסיבה כלשהי הועבר הסכום הנדרש לידי עורך הדין ולא לחשבונו של המדינה מתחייב עורך הדין להעבירו מיידית למדינה.
37. בתוך 30 יום מיום המצאת פסק הדין או ההחלטה לעורך הדין, ישלח עורך הדין למשרד הממשלתי וליחידה דיווח על ביצועו או אי ביצועו של פסק הדין או ההחלטה במקרה של אי ביצוע פסק הדין או ההחלטה, יעביר עורך הדין את המלצתו לפעול לביצועם, תוך פירוט כל הנתונים הרלוונטיים, הישירים והעקיפים העולים מהתיק (כגון: קיומם של שעבודים, עיקולים, המחאות זכות וכיו"ב; מסמכים ועדויות רלוונטיות וכיו"ב).
38. במקרים בהם הגיש הצד שכנגד ערעור או בקשת רשות ערעור על פסק דין או החלטה שניתנו לטובת המדינה, אשר נודעו או הומצאו לעורך הדין, ידווח עורך הדין על כך למשרד הממשלתי וליחידה וימציא להם באופן מיידית את הודעת הערעור או בקשת רשות הערעור. למען הסר ספק, בקשות לעיכוב ביצוע באותה ערכאה, ככל שהוגשו נגד המדינה, יטופלו על ידי עורך הדין במסגרת הטיפול בתיק, והעתק מהן ומהתגובות להן יומצא למשרד הממשלתי וליחידה. עורך הדין יעביר את התיק כולו לגורם שיטפל בערעור, בהתאם להנחיות היחידה. טיפול בערעור על ידי עורך הדין שטיפל בתיק בערכאה ראשונה, יעשה רק בהתאם להנחיה פרטנית של היחידה ובכפוף לייפוי כח מטעם היועץ המשפטי לממשלה.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

39. בנוסף ומבלי לגרוע מכל חובותיו המפורטות לעיל, בתוך 14 ימים מיום המצאת פסק הדין לעורך הדין, בין אם ניתן לטובת המדינה ובין אם ניתן לחובתה, או מיום הפסקת טיפול עורך הדין בתיק מכל סיבה שהיא, ישלח עורך הדין למשרד הממשלתי וליחידה דיווח מסכם של הטיפול בתיק. מעבר לסיכום ניהול התיק וכל ההליכים שננקטו, יתייחס עורך הדין, בין היתר, גם להערכות הסיכוי/סיכון ביחס לתוצאה הסופית; להפקת לקחים נדרשת, הן במישור התנהלות המשרד הממשלתי בזמן אמת, והן במישור התנהלות המשרד הממשלתי, היחידה ועורך הדין, יחד ולחוד, בניהול התיק; וכיו"ב. הדיווח ישלח בטופס המצורף כנספת ד' לנוהל זה כחלק בלתי נפרד הימנו.

40. היחידה או מי מטעמה יבדקו את חשבון שכר הטרחה שיגיש עורך הדין, בכל אחד משלבי התשלום שנקבעו בהסכם, לרבות ביחס לביצוע החובות המפורטות בנוהל עבודה זה, וככל שתאשרו, כולו חלקו, תעבירו לביצוע לחשבות, והכל בהתאם לתנאי ההליך וההסכם.

1. דו"חות שוטפים וקשר שוטף בין עורכי הדין והיחידה

41. ככלל, ואלא אם יתבקש אחרת, עורכי הדין ישלחו ליחידה ולמשרד הממשלתי מסמכים בדואר אלקטרוני בלבד. זאת, תוך ציון פרטי התיק (מספר התיק ביחידה ובבית המשפט, פרטי בית המשפט, שמות הצדדים וכיו"ב) ונושא התכתובת, בכותרת המייל; מסמכים שנערכו על ידי עורכי הדין לקבלת הערות יועברו כקבצי Word ומסמכים אחרים בקבצים סרוקים (PDF, TIF וכיו"ב), כל מסמך בקובץ נפרד עם שם נפרד.

ככל שעורך הדין מבקש התייחסות חוזרת של היחידה או של המשרד הממשלתי, יש לציין זאת בכותרת הדואר האלקטרוני, ולהדגיש זאת בפתח הדואר האלקטרוני, תוך פירוט לוח הזמנים הרלוונטי.

42. עורך הדין ינהל מעקב ורישום שוטפים של כל התיקים שהועברו לטיפולו, בגליון ממוחשב.

43. היחידה רשאית לבקש לקיים פגישות עם עורכי הדין, על מנת לדון בתיקים שבטיפולם. עורכי הדין נדרשים לשתף פעולה עם היחידה בנושא זה, להגיע לפגישות האמורות, ולהעביר ליחידה כל מסמך נוסף שיידרש על ידה, לרבות עובר לקיום הפגישות, לצורך הכנת וייעול הדיון שיתקיים בהן.

45. ליחידה קיים אתר אינטרנט, כחלק מאתר האינטרנט של משרד המשפטים, בו מפורסמים הנחיות ונהלים שונים, עדכונים משפטיים רלוונטיים, הודעות שונות וכיו"ב. עורכי הדין נדרשים להיכנס לאתר מעת לעת, להכיר את תכניו ולהתעדכן באמצעותו. כתובת האתר:

<http://www.justice.gov.il/MOJHeb/TviotMikurChutz>

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

נספח א' - הנחיות עיקריות בתחום האזרחי

של היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה

א. הנחיות היועץ המשפטי לממשלה

- הנחיה מס' 1.0000 - תפקידי היועץ המשפטי לממשלה.
משפט אזרחי - הליכים משפטיים שהמדינה צד להם
- הנחיה מס' 6.1000 - דרישות נגד המדינה בטרם הגשת תביעה לבית- המשפט.
הנחיה מס' 6.1001 - הגשת תביעות בשם המדינה וטיפול בתובענות המוגשות נגדה – נוהל.
הנחיה מס' 6.1002 - פשרה בתביעה שהמדינה צד לה – נוהל.
הנחיה מס' 6.1003 - הוצאה לפועל של פסקי דין נגד המדינה.
הנחיה מס' 6.1004 - מסירת מידע מהמרשם הפלילי בהליכים אזרחיים.
משפט אזרחי - יישוב סכסוכים מחוץ לכתלי בית- המשפט
- הנחיה מס' 6.1200 - התדיינות בין המדינה לבין רשויות מקומיות.
הנחיה מס' 6.1201 - יישוב סכסוכים בעניינים אזרחיים בין המדינה לבין תאגידים ציבוריים או חברות ממשלתיות.
הנחיה מס' 6.1202 - יישוב סכסוכים בעניינים אזרחיים בין חברה ממשלתית לבין גוף ממשלתי אחר.
הנחיה מס' 6.1203 - יישוב סכסוכים שהמדינה צד להם בדרך של גישור.
הנחיה מס' 6.104 - העברת סכסוך שהמדינה צד לו לבוררות.
משפט אזרחי - מאסר אזרחי
- הנחיה מס' 6.1300 - מאסר בגין בזיון בית- המשפט.
משפט אזרחי - חוזים
- הנחיה מס' 6.2000 - הסמכות להתחייב בחוזה בשם המדינה.
הנחיה מס' 6.2001 - אחריות לביצוע התחייבויות חוזיות שהמדינה צד להן.
משפט אזרחי - עבודה - כללי
- הנחיה מס' 6.6000 - נוהל ייצוג המדינה בערכאות בענייני עבודה.
השירות המשפטי הציבורי - כללי
- הנחיה מס' 9.1000 - היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה.
השירות המשפטי הציבורי - הופעה בפני ערכאות שיפוטיות
- הנחיה מס' 9.1100 - בקשות מטעם המדינה בעניין פסלות שופט וטיפול בבקשות פסילה של צדדים אחרים.
הנחיה מס' 9.1101 - דיווח פרקליטים על ליקויים בסדרי מינהל.
הנחיה מס' 9.1102 - הטלת הוצאות אישיות על עורכי-דין לטובת אוצר המדינה.
הנחיה מס' 9.1103 - הערות בתי- המשפט לעניין תיקון חקיקה.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

השירות המשפטי הציבורי - ייחוד המקצוע

הנחיה מס' 9.1200 - ייצוג על-ידי עורך-דין.

השירות המשפטי הציבורי - אתיקה מקצועית

הנחיה מס' 9.1300 - מכתבי התראה מטעם המדינה.

ב. הנחיות פרקליט המדינה

הנחיה מס' 16.1 - הגבלות בניסוח כתב הגנה בתביעות נגד המדינה.

הנחיה מס' 16.2 - ייצוג המדינה בפני בית המשפט.

הנחיה מס' 16.3 - פטור מאגרה למבקשים המיוצגים על ידי הסיוע המשפטי.

הנחיה מס' 16.4 - נוהל טיפול בתיקי התייצבות היועץ המשפטי לממשלה.

הנחיה מס' 16.5 - אחריות שילוחית של המדינה וחסינות עובדי ציבור בנוזיקין.

הנחיה מס' 16.6 - ייצוג עובדי המדינה בתביעות אזרחיות.

הנחיה מס' 16.7 - הגשת תביעה שכנגד ומשלוח הודעות לצד שלישי על ידי המדינה.

הנחיה מס' 16.8 - טענת התיישנות בתביעות נגד המדינה.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

נספח ב' – טופס העברת תיק לטיפול

תאריך:

לכבוד

עורך דין - _____

משרד עורכי דין - _____

שלום רב,

הנדון: טיפול בתיק תביעה/הגנה/ערעור בנושא _____

מספר תיק ביחידה _____ מספר תיק בבימ"ש _____ צדדים: _____ נ' _____

1. בצירוף למכתבנו זה, מועבר התיק שבנדון לטיפולכם ולאחריותכם המקצועית.

הערות והנחיות מיוחדות - _____

_____

_____

_____

2. שכר טרחתכם בגין הטיפול בתיק ישולם, בהתאם לאחד המסלולים המפורטים בהליך

ובהסכם, כדלהלן:

הליכים שעניינם סעד כספי;

הליכים שעניינם סעד שאינו כספי;

תביעות נזיקין המוגשות על-ידי המדינה שעניינן נזקי גוף שנגרמו עקב תאונת דרכים;

תביעות נזיקין המוגשות על ידי המדינה שעניינן נזקי גוף שלא עקב תאונת דרכים;

ייצוג המדינה כנתבעת בהליכים משפטיים שעניינם נזקי גוף;

ייצוג קצין התגמולים באגף השיקום במשרד הבטחון בהליכי הכרה בנכות;

ייצוג קצין התגמולים באגף השיקום במשרד הבטחון בהליכי קביעת דרגת נכות;

הליכים לתיקון גיל.

תקרת שעות העבודה כהגדרתה בהליך ובהסכם שנקבעה לטיפול בתיק זה (רלוונטית ל-2

המסלולים הראשוניים בלבד) - _____ שעות.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

3. פרטי איש הקשר ביחידה:

שם: _____ טלפון: _____ פלאפון: _____

כתובת דואר אלקטרוני: _____

4. פרטי איש הקשר במשרד הממשלתי:

שם: _____ טלפון: _____ פלאפון: _____ פקס: _____

כתובת דואר אלקטרוני: _____

5. למכתבנו זה מצורף טופס "הזמנת עבודה".

בכבוד רב,

_____, עורך דין

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

פרקליטות המדינה

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

נספח ג' - טופס קבלת תיק לטיפול

תאריך:

לכבוד

לכבוד

המשרד הממשלתי הרלוונטי - _____

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

בפרקליטות המדינה

לידי איש הקשר - _____

לידי איש הקשר - _____

שלום רב,

הנדון: טיפול בתיק תביעה/הגנה/ערעור בנושא _____

מספר תיק ביחידה _____ מספר תיק בבימ"ש _____ צדדים: _____ נ' _____

(סימוכין: תיקכם מס' _____; פנייתכם מיום _____)

1. אנו מאשרים את קבלת התיק שבנדון לטיפולנו ולאחריותנו המקצועית.
2. מצורף בזאת תצהיר בדבר העדר כל שינוי בפרט מפרטי ההצעה שהוגשה במסגרת ההליך, לרבות בנושא העדר הרשעות או הליכים פליליים או משמעתיים; עמידה בדרישות כל דין ונוהג, לרבות לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, התשל"ו-1976; וכיו"ב.
3. אני מתחייב להודיעכם מיידית על כל שינוי באמור לעיל.

בכבוד רב,

_____, עורך דין

_____, משרד עורכי דין

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

תצהיר

אני הח"מ, _____, נושא ת.ז. שמספרה _____, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן מצהיר בזה בכתב כדלקמן :

1. אני מצהיר בזאת כי אין לי או למי ממשרדי או למי מטעמי כל ניגוד עניינים מכל מין וסוג שהוא בטיפול בתיק, לרבות בהתאם להוראות כל דין ובהתאם להוראות ההליך וההסכם.
2. אני מצהיר בזאת שלא חל כל שינוי בפרט מפרטי ההצעה שהוגשה במסגרת ההליך על נספחיה, לרבות בנושא העדר הרשעות או הליכים פליליים או משמעתיים; עמידה בדרישות כל דין ונוהג, לרבות לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, התשל"ו-1976; וכיו"ב.
3. הנני מצהיר, כי זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

חתימת המצהיר

אישור

הריני לאשר כי ביום _____ הופיע בפני עורך דין _____ במשרדי ברח' _____, מר _____, שזיהה את עצמו באמצעות ת.ז. שמספרה _____ / המוכר לי באופן אישי, ואחרי שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה בפני.

עו"ד

חותמת

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה

היחידה לאכיפה אזרחית ומיקור חוץ

ג. סיום התיק

אופן סיום התיק (פסק דין מנומק, מחיקה בהסכמה, פשרה, הסכם גישור וכיו"ב) -

הסכום או הסעד בפסק הדין בהשוואה לכתב התביעה ולהערכות הסיכון השוטפות וההתייחסות לפער, ככל שקיים -

ד. ניהול התיק מול גורמים שונים – תיאור, הערכה, קשיים, לקחים וכיו"ב

קשרי העבודה מול המשרד הממשלתי -

קשרי העבודה מול היחידה -

קשרי העבודה מול גורמים חיצוניים (חוקרים, מומחים, וכיו"ב) -

הערכת הליכים חיצוניים ככל שנוהלו (בוררות, גישור וכיו"ב) -

